

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

Warszawa, dnia 10 sierpnia 2018 r.

03980200078214
RPW/23921/2018 P
2018-08-13

DPS.V.0702.4.2018.KK

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

13. 08. 2018

nr RPW 23921/2018 P1
Za: 22. Bojanowska
(podpis)

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu

Szanowne Pani Marszałek

Odpowiadając na wystąpienie Pani Marszałek z dnia 23 lipca 2018 r. znak BPS/043-63-1808/18 dotyczące oświadczenia senatorskiego złożonego przez Senatora Przemysława Błaszczyka w sprawie różnic w wysokości dotacji na jednego mieszkańca domu pomocy społecznej, wyjaśniam co następuje:

Odnosząc się do zasad finansowania domów pomocy społecznej w których przebywają mieszkańcy umieszczeni na tzw. „starych zasadach” wyjaśniam, że powiat, który prowadzi lub zleca prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej, w których przebywają mieszkańcy przyjęci na tzw. „starych zasadach”, czyli przed dniem 1 stycznia 2004 r. oraz ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem, otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa, według zasad określonych w art. 87 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dotacje na ten cel planuje w swoim budżecie Wojewoda.

Wojewoda może zwiększyć kwotę dotacji dla powiatu do 20%, a w przypadku domów dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną nawet do 50% w zależności od sytuacji finansowej domów pomocy społecznej w powiecie, a także od uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu, zgodnie z przepisem art. 155 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Liczba dotowanych mieszkańców stale maleje, a wg stanu na koniec czerwca 2017 roku wynosiła 28.629 osób, przy ogólnej liczbie mieszkańców 77.741, co stanowi 36,8%. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na fakt, że do 2015 roku dotacje na dofinansowanie domów pomocy społecznej były pomniejszane w oparciu o ustawę

o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z uwagi na zmniejszającą się liczbę mieszkańców skierowanych do domów pomocy społecznej przed dniem 1 stycznia 2004 roku. W praktyce corocznie pomniejszono wysokość dotacji średnio (plan do planu) o ok. 3%, tj. o ponad 30 mln złotych (najwięcej w roku 2013 o ponad 43 mln zł). Dopiero począwszy od roku 2016 środki planowane na ten cel w budżetach wojewodów wzrosły, przy czym w 2016 roku o 22,7 mln zł, a w 2017 roku o ok. 6,4 mln zł. Z ustawy budżetowej na 2018 r. uchwalonej przez Sejm RP w dniu 11 stycznia 2018 r. wynika, że w 2018 r. plan dotacji w budżetach wojewodów został ustalony na poziomie ustawy budżetowej na 2017 r., co w związku ze stale zmniejszającą się liczbą mieszkańców dotowanych, oznacza dalszy wzrost dotacji na jednego mieszkańca.

Należy dodać, że również powiat powinien partycypować w finansowaniu ponadgminnych domów pomocy społecznej, ponieważ prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób jest zadaniem własnym powiatu. Udział powiatów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%, zaś udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu 1,40%.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jako dysponent środków rezerwy celowej na zadania z pomocy społecznej rokrocznie, w miarę możliwości, podejmuje działania mające na celu zwiększenie budżetów wojewodów w rozdz. 85202. W roku 2015 budżety wojewodów zwiększono ze środków rezerwy celowej o kwotę ogółem 12.822 tys. zł, w 2016 r. - o kwotę ogółem 30 mln zł, w 2017 r. - o kwotę ogółem 50.190 tys. zł, natomiast w 2018 r. - o kwotę 42 mln. (I transza) W 2018 r. Wojewoda Łódzki otrzymał środki w wysokości 7.164.857 zł. Wojewoda Łódzki przeznaczył wymienione środki na dofinansowanie bieżącej działalności wszystkich domów pomocy społecznej w województwie łódzkim, w szczególności na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników. Podjęte działania wpłynęły na wzrost wysokości dotacji w odniesieniu do dotacji od kwietnia do końca roku 2018 do pełnego kosztu utrzymania oraz na poprawę sytuacji finansowej domów pomocy społecznej w całym województwie łódzkim.

Natomiast odnosząc się do wynagradzania pracowników domów społecznych, wyjaśniam, że podstawą ustalania poziomu wynagrodzenia pracowników samorządowych, w tym pracowników domów pomocy społecznej, w zależności od zajmowanego stanowiska, posiadanego wykształcenia oraz stażu pracy są przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia

21 listopada 2008 r. *o pracownikach samorządowych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260), określające zasady wynagradzania tej grupy pracowników, tj. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. *w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych* (Dz.U. poz. 936) oraz regulamin wynagradzania wydawany przez pracodawcę samorządowego na podstawie art. 39 ww. ustawy. Wymienione rozporządzenie Rady Ministrów określa m.in. minimalny miesięczny poziom wynagrodzenia zasadniczego. Kształtowanie całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników pozostaje w gestii pracodawców samorządowych, którzy w regulaminie wynagradzania określają m.in. szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Pracodawca samorządowy ma swobodę w prowadzeniu zakładowej polityki płac i kształtowaniu całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, stosownie do obowiązujących przepisów o wynagradzaniu oraz posiadanych środków na wynagrodzenia.

W celu zabezpieczenia minimum płacowego dla wszystkich pracowników (tj. osób pozostających w stosunku pracy) określany jest corocznie minimalny poziom wynagrodzenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. *o minimalnym wynagrodzeniu za pracę* (Dz. U. z 2017 r. poz. 847, z późn. zm.). Od dnia 1 stycznia 2018 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników wynosi 2 100 zł.

Zgodnie z konstrukcją ustawową minimalne wynagrodzenie za pracę nie ma charakteru wyłącznie wynagrodzenia zasadniczego. Jest to łączne wynagrodzenie pracownika za nominalny czas pracy w danym miesiącu, a więc poza wynagrodzeniem zasadniczym obejmuje również inne składniki wynagrodzenia i świadczenia pracownicze zaliczone do wynagrodzeń osobowych, w tym premie, nagrody i dodatki do wynagrodzenia. o wynagrodzenia minimalnego nie są natomiast wliczane nagroda jubileuszowa, odprawa pieniężna przysługująca pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych oraz dodatek do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej.

Do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej napływają postulaty wyłączenia z kategorii minimalnego wynagrodzenia za pracę poszczególnych składników wynagrodzenia, w tym m.in. dodatku za staż pracy. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, a także mając na względzie zapewnienie bardziej sprawiedliwego i przejrzystego kształtu minimalnego wynagrodzenia za pracę, Ministerstwo rozważa zmiany polegające na etapowym wyłączeniu z tej kategorii poszczególnych składników wynagrodzenia. Uwzględniając powyższe, ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. *o zmianie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz niektórych*

innych ustaw (Dz. U. poz. 1265, z późn. zm.), od dnia 1 stycznia 2017 r. wyłączyła z zakresu składnikowego minimalnego wynagrodzenia za pracę dodatek do wynagrodzenia za pracę w porze nocnej.

Na mocy przepisu art. 151⁸ § 1 Kodeksu pracy, pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę. Jednocześnie należy nadmienić, że w myśl art. 282 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy, kto, wbrew obowiązkowi nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi podlega karze grzywny od 1.000 zł do 30.000 zł. W przypadku niewypłacania należnego dodatku za pracę w porze nocnej sprawę można zgłosić do właściwego okręgowego inspektoratu pracy. W obowiązującym stanie prawnym, jedynym organem uprawnionym do kontroli przestrzegania prawa pracy i podejmowania interwencji w przypadku jego naruszeń jest Państwowa Inspekcja Pracy zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 2018 r., poz. 623, ze zm.).

Jednocześnie nadmieniam, że w lutym br. Pani Minister Elżbieta Rafalska skierowała do jednostek samorządu terytorialnego apel z prośbą o rozważenie podwyższenia wynagrodzeń pracownikom domów pomocy społecznych.

PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Bojanowska